

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор Дніпропетровського
національного університету
імені Олеся Гончара
д. ф.-мат. наук, професор
член-кореспондент НАН України

Поляков М.В.

«УЗГОДЖЕНО»

проректор з науково-
педагогічної роботи
к. ф.-мат. наук, доцент

Чернецький С.

ПРОГРАММА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ПРИ ВСТУПІ НА
НАВЧАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 061 ЖУРНАЛІСТИКА
ДЛЯ ОТРИМАННЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ

Програму обговорено і затверджено на засіданні вченої ради факультету систем і засобів масової комунікації (пр. № 4 від 25.11.2016 р.)

Голова ради факультету, проф.

Демченко В.Д.

Дніпро
2016

1. ЗАГАЛЬНЕ ПОЛОЖЕННЯ

Згідно зі стандартом вищої освіти, затвердженим Міністерством освіти і науки України, а також на основі методичних рекомендацій навчально-методичної комісії з журналістики при МОН України, до програми фахового вступного випробування зі спеціальності 061 Журналістика, затвердженого рішенням Вченої ради факультету систем і засобів масової комунікації включені питання за навчальними програмами таких дисциплін:

- Основи журналістики (вступ до спеціальності, технічні засоби виробництва);
- Журналістикознавство (теорія журналістики, теорія твору і тексту, теорія і методика журналістської творчості, медіа критика);
- Масова комунікація та інформація (теорія масової комунікації, теорія масової інформації, комунікаційні технології);
- Історія української журналістики;
- Історія зарубіжної журналістики;
- Історія виникнення преси;
- Світові інформаційні та комунікаційні системи.

Студент повинен знати:

- основи дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки і обов'язки, що забезпечує професіоналізм та широту кругозору. Дані дисципліни включають «Історію України», «Історію української культури», «Іноземну мову», «Філософію», «Політологію»;
- основні засади дисциплін природничо-наукової підготовки, до яких входять «Екологія», «Соціологія масової комунікації», «Основи наукових досліджень».

Студент повинен уміти:

- застосовувати отримані знання для вирішення практичних та теоретичних завдань, пов'язаних із масово-інформаційною діяльністю;
- встановлювати відповідність інформації відповідно до видових характеристик;
- встановлювати відповідність інформаційної діяльності згідно законами України;
- збирати, опрацьовувати й поширювати інформацію в межах чинного законодавства;
- визначати цільову аудиторію;
- аналізувати журналістські матеріали на відповідність професійним стандартам;
- критично мислити;
- давати експертні оцінки масовим комунікаціям сучасної України.

2. ЗМІСТИ РОЗДІЛІВ

Перелік розділів, за якими атестуються студенти:

Розділ I Теорія і методика масової інформації. Історія української журналістики;

Розділ II Світовий інформаційний простір;

Розділ I Теорія і методика масової інформації. Історія української журналістики

У цей розділ включені питання з фахових та професійно-спрямованих журналістикознавчих дисциплін. Це перш за все матеріал курсів, в яких викладались теоретичні аспекти журналістики як громадського інститута, її місце у структурі суспільства, її різновиди, жанри, особливості техніки і технології («Основи журналістики (вступ до спеціальності, технічні засоби виробництва)», «Журналістикознавство (теорія журналістики, теорія твору і тексту, теорія і методика журналістської творчості, медіа критика)»), питання з аспектів масовокомунікаційної діяльності, особливостей створення та поширення масової інформації («Масова комунікація та інформація (теорія масової комунікації, теорія масової інформації, комунікаційні технології)»), а також питання з історії української журналістики та її сьогодення.

Метою вивчення цих дисциплін є: висвітлення питань щодо сутності, змісту, засобів, методів журналістської та масово-інформаційної діяльності в умовах транзитивного суспільства.

Предметом вивчення цих дисциплін є: сукупність засобів, методів і способів поширення інформації у певній сфері економічної та суспільної діяльності людей; особливості технік та технологій виробництва інформації як продукту масово-інформаційної діяльності; розвиток та становлення вітчизняного інформаційного простору.

Основні питання що виносяться у цей розділ:

Види і форми існування інформації в суспільстві. Журналістика у системі соціальних інститутів. Журналістика як предмет вивчення. Масово-інформаційна "природа" журналістики. Система жанрів у сучасній журналістиці. Аналітико-публіцистичні жанри в сучасній журналістиці. Етичні принципи журналістської діяльності. Ідеологічні функції журналістики. Інтерв'ю на сучасному телебаченні (жанрові різновиди). Інформаційно-публіцистичні жанри в сучасній журналістиці. Основні функції ТБ. Принципи та функції радіомовлення. Публіцистичні жанри на сучасному радіо. Публіцистичні жанри телебачення. Специфіка тележанрів. Художньо-публіцистичні жанри в сучасній журналістиці. Моральний тижневик як тип видання. Журналістська діяльність М. Драгоманова. Журналістська та публіцистична діяльність І. Франка. Західноукраїнська преса періоду революції 1848-49 рр. Москвофільські та народовські видання в Галичині. Передумови виникнення української преси та особливості її функціонування на початковому етапі розвитку. Харківський період в історії української журналістики. Полеміка з національних питань у журналі "Основа". Початок

приватної преси в Східній Україні. Преса доби української революції 1917-1920-х років (загальна характеристика). Преса Придніпровської України в період українізації і формування тоталітарної системи. Редакторська та публіцистична діяльність П. Куліша. Система радикально-соціалістичної преси в Галичині (XIX -поч. XX ст.). Законодавча база, що регламентує діяльність ЗМК на сучасному етапі в Україні. Сучасна інфраструктура ЗМІ в Україні. Тенденції розвитку української друкованої преси на сучасному етапі. Українська преса 1905-1914 рр.

Розділ II Світовий інформаційний простір

У цей розділ включені питання з фахових та професійно-спрямованих дисциплін, які перевіряють знання студентів з історії зарубіжної журналістики від моменту її виникнення і до початку XX століття, а також рівень засвоєності знань із міжнародної журналістики. Це перш за все матеріал курсів, в яких викладались історичні аспекти становлення преси як громадського інституту («Історія зарубіжної журналістики»), («Історія виникнення преси»), а також питання з аспектів становлення сучасної світової системи ЗМК («Світові інформаційні та комунікаційні системи»).

Метою вивчення цих дисциплін є: висвітлення питань щодо сутності, передумов та особливостей формування ЗМІ в умовах транзитивного суспільства.

Предметом вивчення цих дисциплін є: європейські та американські ЗМІ в їх історичній парадигмі становлення та розвитку; особливості формування світових національних інформаційних та комунікаційних систем; розвиток та становлення світового інформаційного ринку.

Основні питання що виносяться у цей розділ:

"Європейський" та "американський" шляхи розвитку ЗМІ: історичні аспекти протистояння і взаємодія. "Масова" та "якісна" преса : історія протистояння та взаємовпливів. "Масова" та "елітарна" журналістика 1880-1910 рр. XIX ст. у Західній Європі та формування її аудиторії. Перші періодичні видання (друковані, рукописні): національна специфіка. Передумови виникнення журналістики в Західній Європі. Правове регулювання діяльності журналістів у XVII-XIX ст. у Західній Європі. Публіцистика Просвітництва в процесі становлення наукової комунікації. Соціальні функції преси під час революцій у Західній Європі XVII-XVIII ст. „Персональний журналізм” в історії зарубіжної преси. „Тріумвірат центової преси”: американська специфіка масової газети. Концепція „інформаційної преси” Е. де Жирардена. Жанр фейлетону в західноєвропейській пресі XIX ст.: обставини виникнення, специфіка функціонування. Саморегулювання” у діяльності зарубіжних ЗМІ. Громадсько-політичний тижневик ноїн: процес формування типу видання. Динаміка розвитку жанрової типології преси в історії ЗМІ. Дуальна система телемовлення: моделі і функції..

Критерії

Програма й порядок проведення фахових випробувань випусників бакалаврату ухвалюється Вченою радою факультету, де готуються фахівці з журналістики, на основі методичних рекомендацій Навчально-методичної комісії з журналістики при Міністерстві освіти і науки України.

Відповідно до рекомендацій науково-методичної Ради факультету (пр. № 4 від 28.11.15 р.) оцінювання тестів фахового випробування зі спеціальності «Журналістика» проходить за таким порядком:

Студентові пропонуються тести, які включають у себе завдання з двох розділів. Кількість тестових питань – 40.

$$30 \cdot 2 + 5 \cdot 4 + 5 \cdot 4 = 100 \text{ балів}$$

500 тестових завдань з однією правильною відповіддю

I розділ 250 завдань з однією правильною відповіддю

II розділ 250 завдань з однією правильною відповіддю

53 тестових завдань на встановлення відповідності

I розділ 28 завдань на встановлення відповідності

II розділ 25 завдань на встановлення відповідності

50 тестових завдань на встановлення послідовності

I розділ 25 завдань на встановлення послідовності

II розділ 25 завдань на встановлення послідовності

Таким чином за стовідсоткову відповідь на тестові завдання студент може отримати максимальну оцінку 100 балів.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ І СТРУКТУРА БІЛЕТА

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

імені ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

фахове вступне випробування

при вступі на навчання за спеціальністю 061 журналістика

для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, ступеня магістр

ІНСТРУКЦІЯ

1. На виконання екзаменаційних завдань відведено 120 хвилин.
2. Тест складається з теоретичного або практичного питання.

Структура білету та система оцінювання

Тестова частина (100 балів)

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді.

Студентові пропонуються тести, які включають у себе завдання з двох розділів і оцінюються кожен тест у 2 бали, 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано. Тестові завдання оцінюються у такій пропорції:

I розділ (Теорія і методика масової інформації. Історія української журналістики) – 20 балів/ 10 завдань

II розділ (Світовий інформаційний простір) – 40 балів/ 20 завдань

Усього: $30 \cdot 2 = 60$ балів

2. Завдання на встановлення відповідності.

Студентові пропонуються тести, які включають у себе завдання з двох розділів і оцінюються кожен тест у 4 бали. Тестові завдання оцінюються у 0, 1, 2, 3 або 4 бали: 1 бал за кожну правильно встановлену відповідність («логічні пари»); 0 балів, якщо не вказано жодної правильної відповідності пари або відповіді на завдання надано. Тестові завдання оцінюються у такій пропорції:

I розділ (Теорія і методика масової інформації. Історія української журналістики) - 8 балів/ 2 завдання

II розділ (Світовий інформаційний простір) - 12 балів/ 3 завдання

Усього: $5 \cdot 4 = 20$ балів

3. Завдання на встановлення правильної послідовності.

Студентові пропонуються тести, які включають у себе завдання з трьох розділів і оцінюються кожен тест у 4 бали: 1 бал за кожну правильно встановлену відповідність; 0 балів, якщо не вказано жодної правильної відповідності або відповіді на завдання надано. Тестові завдання оцінюються у такій пропорції:

I розділ (Теорія і методика масової інформації. Історія української журналістики) - 8 балів/ 2 завдання

II розділ (Світовий інформаційний простір) - 12 балів/ 3 завдання

Усього: $5 \cdot 4 = 20$ балів

$$30*2 + 5*4 + 5*4 = 100 \text{ балів}$$

Зміст та тематика тестових завдань пов'язані зі змістом робочих навчальних програм з відповідних дисциплін.

Правильна відповідь на тестове питання з вибором однієї правильної відповіді оцінюється в 2 бала, завдання на встановлення відповідності оцінюється в 4 бала завдання на встановлення правильної послідовності оцінюється в 4 бала., якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано завдання оцінюється в 0 балів.

3. Тестові завдання в мають тільки ОДНУ ПРАВИЛЬНУ відповідь.
4. Кількість тестових питань – 40.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Перелік рекомендованої літератури до I розділу:

1. Москаленко А.З. Основи журналістики. К., 1994.
2. Прохоров Е.П. Введение в теорию журналистики. М., 1995.
3. Цвик В. Основи журналістики. М., 1997.
4. Владимиров В. Основи журналістики. Луганск, 1997.
5. Карконасенко С.Г. Основи журналістики.м., 2005.
6. Карконосенко С. Основи творческой деятельности журналиста. СПб, 2000.
7. Авраамов. Л. Профессиональная этика в работе журналиста. М., 1991.
8. Ворошилов В. Журналистика. СПб., 1999.
9. Деннис Э., Мерриди Дж. Беседы о масс-медиа. М., 1997.
10. Лазутина Г. Основи творческой деятельности журналиста. М., 2000.
11. Профессиональная этика журналистов. Т.1. Документы и справочные материалы. М., 1999.
12. Прохоров. Введение в теорию журналистики. М., 1998.
13. Засурский Масс-медиа второй республики. М., 1999.
14. Типология периодической печати. М., 1996.
15. Олешко В. Журналистика как творчество. М., 2001.
16. Горохов. В.М. Основи журналистского мастерства. М., 1989.
17. Коваленко О.Л. Влада інформації. Львів., 1980.
18. Закон України «Про друковані ЗМІ (пресу) в Україні». К., 1993.
19. Потятинік Б.В. Тоталітарна журналістика. Львів., 1992.
20. Пришлюк Д.М. Теорія і практика журналістської творчості. К., 1973.

Перелік рекомендованої літератури до II розділу:

1. Андрунас Е.Ч. Информационная элита: корпорации и рынок новостей. М.:Изд-во МГУ, 1991.
2. Беглов С. И. Четвертая власть: британская модель. История печати Велико-британии от “новостных писем” до электронных газет. – М., 2002.
3. Беглов С. Мир прессы и пресса мира. - К: Политиздат., 1975.
4. Беглов С. Империя меняет адрес. – М.: Изд-во МГУ, 1997.
5. Віганова Н. Україна у світовому культурно-інформаційному дисбалансі// Світова цивілізація і міжнародні відносини. – 2001. – №1. – С. 148-151.
6. Вісник Національної Ради з питань телебачення і радіомовлення. – 2002. – № 1- 6.
7. Вороненкова Г.Ф. Путь длиною в пять столетий: от рукописного листка до информационного общества. Национальное своеобразие средств массовой информации Германии. – М.: Языки русской культуры, 1999.
8. Голованова Г.А. Печать США в начале 90-х годов. – М.: Изд-во МГУ, 1996.
Гуменюк Б.І., Щерба О.В. Сучасна дипломатична служба. Навч. Посіб. – К.: Либідь, 2001.
9. Журналистика западноевропейских стран. Учеб. пособие. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1990.

10. Иванян Э.А. От Джорджа Вашингтона до Джорджа Буша: Белый дом пресса. – М.: Политиздат, 1991.
11. История мировой журналистики / Беспалова А.Г., Корнилов Е.А., Короченский А.П., Лучинский Ю.В., Станько А.И. / Изд.-е 2-е. – Р-н-Д., 2000.
12. История печати: Антология: В 2 т. / Сост. Я.Н. Засурский, Е.Л. Варганова. – М.: Аспект Пресс, 2001.
13. Камионко В.Ф. Роботы и самуран: Радио и телевидение в современной Японии. – М., 1989.
14. Кара-Мурза С. Манипуляции сознанием. – К.: Оріяни, 2000.
15. Козлова М.М. История журналистики зарубежных стран. Учеб. пособие. – Ульяновск: Изд-во Ульяновск.государств. технич. ун-та, 1999.
16. Майн Х. Средства массовой информации в Германии. UVK Medien, 2000.
17. Малаховский А.К. Очерки истории журналистики США второй половины XIX века: Учеб. пособие. – М., 1997.
18. Маневич С.М. Издано Парижской коммуной. – М., 1978.
19. Мелещенко О. К. Історія журналістики Великобританії: Конспект лекцій / Київський ун-т ім. Тараса Шевченка; Ін-т журналістики. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2010.
20. Миронов Б.Н. Социальная история России периода империи (XVIII-начало XX в.). Генезис личности, демократической семьи, гражданского общества и правового государства: В 2 т. – С.Пб.: Изд-во “Дмитрий Буланин”, 1999.
21. Писарев Д.И. Очерки по истории печати во Франции // Писарев Д.И. Полн. собр. соч.: В 6 т. – СПб., 1894. – Т. 6. – С. 422–496.
22. Попов Ю.В. Публицисты Великой французской революции. – М., 1989.
23. Попов Ю.В. Печать Франции периода Консульства и Империи // Вестник МГУ. Серия: Журналистика. – 1982. – № 1–2.
24. Сиберт Ф.С., Шрамм У., Питер-сон Т. Четыре теории прессы. – М.: Нап ин-т прессы; изд-во “Вагриус”, 1998.
25. Соколов В.С., Михайлов С.А. Периодическая печать США. Учеб пособие. – СПб.: Изд-во ун-та, 1998.
26. Соколов В.С. Периодическая печать Англии. Учеб. пособие. – СПб.: Изд-во ун-та, 1999.
27. Урина Н.В. Средства массовой информации Италии. Учеб. пособ. – М.: МГУ, 1996.

Завідувач кафедри
масової та міжнародної комунікації

проф. Бутиріна М.В.